

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, odbor sociálních věcí, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zastoupeného JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Riegrova 12, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2008, č. j. KUOK 97080/2008, sp. zn. KÚOK/89035/2008/OSV - SP/481/SSP - 104, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2010, č. j. 38 Cad 40/2008 - 64,

takto:

- I. V řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2010, č. j. 38 Cad 40/2008 - 64, **se pokračuje.**
- II. Kasační stížnost **se zamítá.**
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci Mgr. Františku Drlíkovi, advokátovi, se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1920 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou ze dne 11. 12. 2008 domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2008, sp. zn. KÚOK/89035/2008/OSV - SP/481/SSP - 104, č. j. KUOK 97080/2008, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí

Úřadu práce v Šumperku, pobočka Zábřeh, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2482/8/SUC - 1/2, jímž bylo rozhodnuto o poskytnutí příspěvku na bydlení žalobci ve výši 765 Kč měsíčně pro období 1. 7. 2008 - 30. 6. 2009. Správní rozhodnutí bylo dle žalobce zmatečné, vydané v rozporu s obsahem správního spisu a se zákonem, čímž bylo žalobci odepřeno právo na dávku v plné výši.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 3. 2009, č. j. 38 Cad 40/2008 - 15, byl žalobci ustanoven zástupce - Mgr. Fratišek Drlík.

Žalobce prostřednictvím svého zástupce doplnil v podání ze dne 5. 5. 2009 argumentaci obsaženou v žalobě. Uvedl, že žalovaný nezjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť prvostupňové rozhodnutí se nevypořádalo se všemi žalobcovými námitkami. Žalovaný překročil meze správního uvážení, protože napadené rozhodnutí není řádně odůvodněno, s argumentací žalobce se žalovaný jakkoli nevypořádal, a protože není zřejmé, z jakých důkazů žalovaný vycházel. Žalovaný měl prvostupňové rozhodnutí zrušit pro jeho neurčitost, neboť není zřejmé, jak a kým mají být dokladovány příjmy společně posuzovaných osob a náklady na bydlení. Žalobci nebyla dána přiměřená lhůta pro seznámení se s podklady.

Podáním ze dne 17. 6. 2009 žalobce nedal souhlas s rozhodnutím bez nařízeného jednání a namítl podjatost soudkyně JUDr. Jany Záviské, neboť tato soudkyně opakovaně jedná v téže věci, byly proti ní podány trestní oznámení a návrh na zbavení způsobilosti k právním úkonům v plném rozsahu.

Podáním ze dne 25. 6. 2009 zástupce žalobce rovněž nesouhlasil s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání.

O námitce podjatosti rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 31. 8. 2009, č. j. Nao 52/2009 - 39, kterým rozhodl, že soudkyně JUDr. Jana Záviská není vyloučena z projednávání a rozhodnutí v předmětné věci.

Krajský soud v Ostravě nařídil ve věci jednání na 26. 5. 2010.

Podáním ze dne 11. 5. 2010 žalobce žádal odročení jednání, které odůvodnil tak, že řízení mělo být spojeno s dalšími věcmi, které žalobce před tímto soudem vede. Dále předmětné podání obsahovalo kasační stížnosti týkající se jiných řízení vedených před Krajským soudem v Ostravě a stížnost na chování jiného advokáta, pana Janíčka.

Žalobce podáním ze dne 17. 5. 2010, jež bylo adresováno jeho zástupci a jež bylo předáno krajskému soudu při jednání dne 26. 5. 2010, se opětovně domáhal odročení nařízeného jednání z důvodu překážky na straně soudu, neboť ten porušil ustanovení § 39 odst. 1 a ustanovení § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), stejně jako ustanovení § 83 odst. 1 a 2 písm. d) a ustanovení § 103 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Žalobce se domáhal spojení všech dosud samostatných řízení vedených proti žalovanému a Městskému úřadu v Zábřehu na Moravě ve věci odepření práva na zabezpečení ve stavu hmotné nouze. Opakovaně uvedl, že ve věci jedná vyloučená

soudkyně, která rozhodovala i v předchozí věci neveřejným rozsudkem, přičemž hrozí, že zaujme stejný názor jako dříve.

Jednání ve věci proběhlo dne 26. 5. 2010 za účasti zástupce žalobce Mgr. Františka Drlíka a zástupce žalovaného JUDr. Petra Rittera (v substituci Mgr. Ondřej Hojgr). Při jednání bylo rozhodnuto, že jednání se neodročuje. Dále byl při jednání vyhlášen rozsudek.

Krajský soud v Ostravě rozhodl ve věci meritorně rozsudkem ze dne 26. 5. 2010, č. j. 38 Cad 40/2008 - 64, tak, že žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2008, č. j. KUOK 97080/2008, sp. zn. KÚOK/89035/2008/OSV - SP/481/SSP - 104, zamítl. V odůvodnění uvedl, že správní orgán sám zjistil správně výši žalobcova příjmu a s ním společně posuzovaných osob. Dávka byla žalobci přiznána v řádné výši. Náklady na bydlení tvoří u čtyř osob 1810 Kč a dále prokázané náklady za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva; započitatelné náklady jsou zákonem taxativně stanoveny. Náklady na bydlení se pro posuzování splnění zákonných požadavků na přiznání příspěvku zprůměrují v rámci předcházejícího kalendářního čtvrtletí. V předmětné věci průměrný příjem žalobcovy rodiny činil 13 678 Kč, po vynásobení koeficientem 0,30 činily příjmy 4103,4 Kč; skutečné náklady na bydlení představovaly částku 4868 Kč. Skutečné náklady byly nižší než normativní náklady na bydlení ve výši 7385 Kč. Žalobci proto náleží příspěvek ve výši rozdílu mezi jeho skutečnými náklady a průměrným příjmem žalobcovy rodiny vynásobeným koeficientem 0,30. Přiznaná částka 765 Kč proto byla žalobci přiznána oprávněně. Soud zaujal ten názor, že právě díky činnosti správních orgánů byl zjištěn skutečný stav věci, protože žalobce výši svých příjmů správním orgánům zatajil. Správní orgány také nezneužily míru svého uvážení, protože z hlediska konstrukce předmětné dávky správní orgány nedisponují jakýmkoli správním uvážením. Žalovaný napadené rozhodnutí řádně a přesvědčivě odůvodnil. Žalobce měl možnost se řádně s podklady pro rozhodnutí seznámit a tohoto práva také využil.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 2. 7. 2010 z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) s. ř. s. a ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť rozsudek byl vydán v nepřítomnosti stěžovatele a bez jeho souhlasu, je tak zmatečný. Předmětné rozhodnutí si odporuje s jiným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2010, č. j. 38 Cad 2/2008 - 162, a je v rozporu s obsahem správního spisu. Stěžovatel dále namítal opakovaný nezákonný postup Krajského soudu v Ostravě, neboť v jeho věcech rozhodují vyloučení soudci v neveřejném jednání, jež žaloby stěžovatele zamítají, odmítají či zastavují, přičemž v týchž věcech opakovaně jednají. Stěžovatel nebyl informován o tom, že by žalovaný byl zastoupen advokátem, přičemž takovéto zastoupení je nezákonné podle ustanovení § 21a odst. 1 a 3 o. s. ř., protože za správní orgán má jednat jeho vedoucí nebo jeho zástupce. Měsíčně stěžovatel zaplatí za energie 5000 Kč a nezůstávají mu tak žádné prostředky. Pokud by krajský soud spojil předměty veškerých řízení vedených před tímto soudem, zjistil by, že z ekonomických důvodů není možná jeho existence a existence jeho rodinných příslušníků. Soud porušil ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. a ustanovení § 83 odst. 1, 2 písm. d) o. s. ř. a ustanovení § 103 o. s. ř. Soud porušil stěžovatelova ústavním pořádkem garantovaná práva, jež mají přednost před zákonem. Protože v posuzovaném případě se jedná o rozpor s ústavním pořádkem, navrhuje stěžovatel přerušení řízení a

postoupení věci Ústavnímu soudu. Soud porušil závazný právní názor obsažený v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu.

V podání ze dne 27. 8. 2010 stěžovatel dále argumentoval tím, že ve věci rozhodovala vyloučená soudkyně, která pouze opisuje svá předcházející rozhodnutí, čímž neplní příkazy udělené Nejvyšším správním soudem. Soudkyně nevyřídila stěžovatelovu žalobu proti zastavení výplaty částečného invalidního důchodu a neuvedla, z čeho měl po dobu 4 předchozích let žít.

Stěžovatel prostřednictvím svého zástupce dále doplnil kasační stížnost podáním ze dne 15. 9. 2010, ve kterém uvedl, že kasační stížnost podává z důvodu podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Soud se neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu, napadené rozhodnutí je vydáno vyloučenými soudci, kteří rozhodovali neveřejnými rozsudky v prvotním soudním řízení - ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. Soudci pouze opisují předchozí argumentaci, jež není pravdivá. Krajský soud v Ostravě v odůvodněních všech rozhodnutí v řízeních vedených stěžovatelem argumentuje totožně. Stěžovateli je odpíráno jednat před soudem a předkládat ve věci důkazy. Všechna řízení vedená stěžovatelem měla být spojena, protože se jedná o žaloby podané z důvodu odepření práva na zabezpečení ve stavu hmotné nouze. Byla porušena ustanovení § 39 odst. 1 a § 64 s. ř. s. a ustanovení § 83 odst. 1, 2 písm. d) a § 103 o. s. ř. Soud porušil stěžovatelova práva podle čl. 96 odst. 1 Ústavy a čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 1. 11. 2010, ve kterém uvedl, že se nemohl plně vyjádřit k obsahu celé kasační stížnosti z důvodu její nečitelnosti. Kasační stížností napadené rozhodnutí soudu považuje žalovaný za správné. Soud nejednal v neveřejném zasedání, neboť ve věci existuje protokol o ústním jednání a stěžovatel byl řádně zastoupen advokátem. Skutečnost, že se řádně obeslaný stěžovatel nedostavil k jednání, nezakládá žádný stížný důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Právo zaručené ustanovením čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod porušeno nebylo, neboť konkrétní obsah tohoto práva podle čl. 30 odst. 3 Listiny základních práv a svobod stanoví zákon, podle něhož v posuzovaném případě také bylo řádně postupováno. Odkaz na ustanovení § 104 odst. 3 s. ř. s. stěžovatelem není správný, neboť předmětné ustanovení upravuje pouze otázku nepřipustnosti kasační stížnosti. Stěžovatel neuvádí, které názory Nejvyššího správního soudu byly porušeny a jak se krajský soud v posuzované věci od nich odchýlil. Žalovaný proto navrhl kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou zamítnout.

Podáním ze dne 11. 11. 2010 stěžovatel uplatnil námitku podjatosti směřující proti soudcům Nejvyššího správního soudu - JUDr. Miladě Tomkové, JUDr. Kateřině Šimáčkové a JUDr. Bohuslavu Hnízdlíovi - protože ve věcech stěžovatele jednájí opakovaně. O námitce podjatosti bylo rozhodnuto usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2010, č. j. Nao 101/2010 - 117, tak, že uvedení soudci nejsou z projednání případu vyloučeni.

Nejvyšší správní soud rozhodl usnesením ze dne 20. 1. 2011, č. j. 6 Ads 131/2010 - 124, o přerušení řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 48 odst. 2 písm. f) s. ř. s.,

protože v projednávané věci vyvstala otázka, která byla v mezidobí čtvrtým senátem Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 8. 10. 2009, č. j. 4 Ads 93/2009 - 199, podle ustanovení § 17 s. ř. s. předložena rozšířenému senátu, a to zda je účastník, který nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, způsobilý samostatně činit úkony v řízení ve správním soudnictví, nebo zda takový účastník nemá procesní způsobilost a musí být zastoupen opatrovníkem.

Rozšířený senát usnesením ze dne 21. 9. 2010, č. j. 4 Ads 93/2009 - 257, řízení podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přerušil a věc předložil Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení ustanovení § 33 odst. 3 věty první s. ř. s.

Ústavní soud rozhodl nálezem ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10 (dostupným na <http://nalus.usoud.cz>), kterým návrhu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyhověl a zrušil ustanovení § 33 odst. 3 věty první s. ř. s.

Podle ustanovení § 48 odst. 4 s. ř. s. po odpadnutí překážky předseda senátu i bez návrhu usnesením vysloví, že se v řízení pokračuje.

Protože tímto nálezem Ústavního soudu byla vyřešena výše nastíněná otázka ohledně toho, zda účastník, který nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, je způsobilý samostatně činit úkony v řízení ve správním soudnictví, nebo zda takový účastník nemá procesní způsobilost a musí být zastoupen opatrovníkem, rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 48 odst. 4 s. ř. s. tak, že v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne ze dne 26. 5. 2010, č. j. 38 Cad 40/2008 - 64, se pokračuje.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. Stěžovatel sice podřadil důvody kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) s. ř. s., obsahově však stěžovatel uplatnil pouze důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), c), d) s. ř. s.; Nejvyšší správní soud proto napadené rozhodnutí přezkoumal pouze z těchto důvodů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 7/2004 - 47 ze dne 18. 3. 2004). Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Vedly ho k tomu následující úvahy:

K otázce nepřezkoumatelnosti z hlediska nesrozumitelnosti či nedostatku důvodů rozhodnutí se vyjádřil Nejvyšší správní soud, např. ve svém rozsudku sp. zn. 2 Ads 58/2003 ze dne 4. 12. 2003, dostupný na www.nssoud.cz, takto:

„Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné,

kteřé osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné z toho důvodu, že by Krajský soud v Ostravě měl podle názoru stěžovatele opisovat svá předcházející rozhodnutí. V případě napadeného rozhodnutí se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nezjistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadené rozhodnutí jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl, pouze s jeho obsahem nesouhlasí, což nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost.

Napadené rozhodnutí dle názoru Nejvyššího správního soudu netrpí ani nedostatkem důvodů, neboť Krajský soud v Ostravě se v odůvodnění tohoto rozhodnutí vyjádřil řádně ke všem žalobním bodům a správně zjistil skutkový stav věci. Stěžovatel nijak nekonkretizuje, v čem se napadené rozhodnutí dostává do rozporu se správním spisem. To, že Krajský soud v Ostravě podle stěžovatele opisuje odůvodnění svých předcházejících rozhodnutí, je pro naplnění stížního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. irelevantní, neboť možná pouhá formulační blízkost jednotlivých odůvodnění rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ještě nepředstavuje jinou vadu ve smyslu citovaného ustanovení. Takováto vada by totiž dle výslovné dikce ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. musela způsobit nezákonné rozhodnutí ve věci samé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 - 59), což se dle názoru zdejšího soudu nestalo.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tím, že by napadené rozhodnutí bylo v rozporu s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 5. 2010, č. j. 38 Cad 2/2008 - 162. Jak si Nejvyšší správní soud ověřil (neboť i proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, jež byla zapsána pod sp. zn. 6 Ads 84/2011), řízení vedené před Krajským soudem pod sp. zn. 38 Cad 2/2008 se týkalo skutkově odlišné situace - příspěvku na bydlení v roce 2007. Rozhodné příjmy stěžovatele a osob s ním společně posuzovaných se lišily od příjmů posuzovaných v předmětném soudním řízení a údajná odlišnost odůvodnění obou rozsudků Krajského soudu v Ostravě proto vyplývá z povahy věci bez jakéhokoli vlivu na jejich zákonnost. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud dále neshledal naplnění stížního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. v podobě rozhodování ve věci vyloučeným soudcem. O námitce podjatosti směřující proti soudkyni JUDr. Janě Záviské Nejvyšší správní soud rozhodl, a to

usnesením ze dne 31. 8. 2009, č. j. Nao 52/2009 - 39, z něhož vyplývá, že soudkyně není v projednávané věci vyloučena.

Stěžovatel přitom ve své kasační stížnosti ze dne 2. 7. 2010 neuvedl žádné nové relevantní skutečnosti zpochybňující nepodjatost této soudkyně a pouze brojí proti jím zvolenému postupu v předmětném řízení či v řízení, jehož předmětem má být žaloba proti zastavení výplaty částečného invalidního důchodu, což nepředstavuje relevantní důvod pro její vyloučení podle ustanovení § 8 odst. 1 věta poslední s. ř. s. Údajné „opisování“ předcházejících rozhodnutí, s nimiž se stěžovatel nemůže obsahově ztotožnit, také neodůvodňuje vyloučení této soudkyně, neboť tímto stěžovatel opětovně brojí proti jejímu postupu v předmětném řízení. Ani skutečnost, že by tato soudkyně nevyřídila jinou stěžovatelovu věc týkající se zastavení výplaty částečného invalidního důchodu nebo že neuvedla, z čeho měl stěžovatel po dobu 4 let žít (což ani nebylo předmětem daného řízení), nedokládá, že by byla ve věci vyloučena pro podjatost.

Důvodem vyloučení soudce podle ustanovení § 8 odst. 1 věta druhá s. ř. s. je sice to, že se soudce podílel na rozhodování v předchozím soudním řízení, toto ustanovení však míří na situace, kdy dotýčný soudce nejprve rozhodoval ve věci u prvostupňového soudu a následně by rozhodoval o opravném prostředku proti rozhodnutí vydanému v předcházejícím řízení (podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18). Vyloučen však není ten soudce prvostupňového soudu, kterému byla věc vrácena z důvodu vyhovění opravnému prostředku (zde kasační stížnosti) podaným účastníkem řízení. Argumentace stěžovatele ohledně vyloučení soudců Krajského soudu v Ostravě z důvodu jejich opakovaného rozhodování ve věci (byť se navíc z větší části netýká předmětného řízení) proto není důvodná.

Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že ústavní pořádek České republiky zakotvuje právo účastníků řízení na ústní a veřejné jednání před soudem. Jeho provedení na zákonné úrovni pak představuje ustanovení § 49 s. ř. s. Toto právo však nemůže být vykládáno tak, že pokud se účastník řízení k soudem řádně nařízenému jednání nedostaví, je nutné rozhodnutí soudu vydané při takovémto jednání zrušit pro nezákonnost. Jak vyplývá z obsahu soudního spisu, byl stěžovatel řádným způsobem informován dne 7. 5. 2010 o tom, že bylo nařízeno jednání ve věci na 26. 5. 2010; 10denní lhůta podle ustanovení § 49 odst. 1 s. ř. s. k přípravě stěžovatele mezi doručením oznámení a vlastním jednáním soudu byla také dodržena.

Z ustanovení § 50 s. ř. s. vyplývá, že nařízené jednání může být odročeno, ale to pouze z důležitých důvodů. Důležitým důvodem pro odročení jednání však není pouhá skutečnost podání žádosti o odročení jednání (stěžovatelovo podání ze dne 11. 5. 2010) nebo to, že soud nespojil podle ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. jednotlivé žaloby stěžovatele proti témuž žalovanému do jednoho řízení. Těmito důvody pro odročení mohou být pouze závažné faktické okolnosti na straně účastníka řízení, které mu brání fyzické účasti na předmětném jednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005 - 96).

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že stěžovateli nebylo bráněno v přístupu k soudu a v možnosti překládat zde své návrhy; tato práva jsou mu garantována ústavním

pořádkem České republiky a Krajský soud v Ostravě tato práva stěžovateli poskytl. Pokud však stěžovatel těchto práv nehodlá řádným způsobem využít, nelze toto klást k tíži jakékoli soudní instituce. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stěžovatel neměl podle názoru Nejvyššího správního soudu právo na vyslovení souhlasu s tím, aby bylo ve věci jednáno bez jeho přítomnosti. Jak vyplývá z ustanovení § 101 odst. 2 o. s. ř., činí soud po zahájení řízení všechny úkony k tomu, aby ve věci rozhodl, a to i když jsou účastníci daného řízení nečinní. Z tohoto důvodu Krajský soud v Ostravě nařídil ve věci jednání na 26. 5. 2010 a k tomuto postupu nepotřeboval souhlas stěžovatele. Pokud se ten nedostavil na soudem nařízené jednání, je to pouze otázka jeho svobodného rozhodnutí, při kterém si musí stěžovatel sám zvážit veškeré procesní důsledky v podobě nemožnosti osobní účasti na jednání či předkládání důkazních prostředků a reakce na argumentaci protistrany. Právní úprava správního soudnictví v jednom případě počítá s nutností souhlasu daného účastníkem řízení, a to podle ustanovení § 51 s. ř. s., které upravuje možnost rozhodnout ve věci bez nařízení jednání. V podání ze dne 25. 6. 2009 však stěžovatel prostřednictvím svého zástupce k takovému postupu nedal souhlas a Krajský soud v Ostravě proto ve věci musel nařídít jednání. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Všechna řízení vedená před Krajským soudem v Ostravě měla za svůj předmět odlišná rozhodnutí žalovaného, tudíž vedení řízení v jedné věci nebránilo provádění řízení o žalobě proti jinému rozhodnutí téhož žalovaného. Argumentace stěžovatele ustanoveními § 83 odst. 1, 2 písm. d) o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 103 o. s. ř. je proto nesprávná. Pokud Krajský soud v Ostravě neseznal důvod pro spojení jednotlivých žalob proti různým rozhodnutím žalovaného podle ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s., nelze mu toto klást k tíži a dovozovat nezákonnost napadeného rozhodnutí. Z dikce ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že spojení věci záleží na úvaze předsedy senátu, který při svém rozhodování zejm. zvažuje charakter jednotlivých rozhodnutí žalovaného.

Pokud v posuzovaném případě Krajský soud v Ostravě seznal, že není vhodné spojit jednotlivá řízení proti různým správním rozhodnutím žalovaného (patrně z důvodu odlišnosti skutkového stavu věci - k tomu srov. argumentaci Nejvyššího správního soudu ohledně rozpornosti napadeného rozhodnutí s rozsudkem téhož soudu ze dne 25. 5. 2010, č. j. 38 Cad 2/2008 - 162 - nebo z důvodu stěžovatelem odlišně uplatněných žalobních bodů a znění rozhodných právních předpisů použitých při vydání jednotlivých správních rozhodnutí), nelze na základě toho dovozovat vadu řízení odůvodňující zrušení jeho rozhodnutí. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Ohledně zastoupení žalovaného advokátem Nejvyšší správní soud musí poukázat na to, že je věcí každého z účastníků řízení, zda se v řízení nechá zastoupit podle ustanovení § 35 odst. 2 s. ř. s., nebo zda bude v řízení vystupovat osobně. Žalovaný se proto mohl v předmětném řízení nechat zastoupit advokátem bez toho, že by byl žádán předchozí souhlas stěžovatele, nebo aby mu tato skutečnost byla nějak zvlášť oznámena. Argumentace stěžovatele ohledně ustanovení § 21a odst. 1, 3 o. s. ř. není správná, neboť

tato ustanovení upravují, kdo jedná přímo jménem správního orgánu před soudem, nikoli to, zda se správní orgán v řízení může nechat zastoupit či nikoli. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Ohledně porušení závazného právního názoru obsaženého v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu je nutné konstatovat, že v posuzované věci Nejvyšší správní soud svůj názor na danou věc ještě nevyslovil; nelze proto dovozovat porušení závazného právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem podle ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s. Dovolává-li se stěžovatel názorů vyslovených v judikatuře Nejvyššího správního soudu dopadajících na danou věc, je nutné souhlasit s žalovaným, že stěžovatel neuvedl, kterých konkrétních rozhodnutí Nejvyššího správního soudu se stěžovatel dovolává a jak Krajský soud v Ostravě tuto judikaturu Nejvyššího správního soudu porušil. Nejvyšší správní soud v tomto směru připomíná, že kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek je vázán na přísné uplatnění dispoziční zásady (ustanovení § 109 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud proto nemůže dohledávat důvody a argumentaci stěžovatele namísto něj, neboť tím by naprosto změnil charakter kasační stížnosti a porušil by rovnost účastníků řízení normovanou ustanovením § 36 odst. 1 s. ř. s.

Jsou-li stěžovatelem zmíněné závazné názory Nejvyššího správního soudu obsaženy v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2008, č. j. 4 Ads 17/2008 - 74, jenž je obsažen v přílohách ke kasační stížnosti, není argumentace těmito názory v posuzovaném případě správná. Předmětné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vzešlo z řízení vedeného před Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 38 Cad 15/2005 a týkalo se neustanovení advokáta stěžovateli. Zde uvedené posouzení provedené Nejvyšším správním soudem ohledně procesní otázky dle s. ř. s. ale nelze vztahovat na rozhodnutí merita předmětné věci. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Brojí-li stěžovatel meritorně proti tomu, že mu po zaplacení veškerých energií nezbývají žádné prostředky a že z ekonomických důvodů není možná existence jeho rodiny, Nejvyšší správní soud musí odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku a na samotnou podstatu charakteru dávky příspěvku na bydlení. Jak totiž vyplývá z jejího názvu a ze způsobu jejího výpočtu podle ustanovení § 27 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), má tato dávka pouze pokrýt náklady osoby na bydlení přesahující určitou hranici, a to 30 % jejich příjmů (na území hlavního města Prahy 35%). Příspěvek na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře proto nemá sloužit k tomu, aby byly uhrazeny veškeré náklady dotčené osoby spojené s jejím bydlením, případně další náklady spojené s jejím životem. Ekonomickou a sociální situaci stěžovatele nelze vyřešit pouze přiznáním dávky příspěvku na bydlení, ale je nutné ji řešit celým souborem institutů práva sociálního zabezpečení. Krajský soud v Ostravě tuto podstatu předmětné dávky ve svém rozsudku správně vyjádřil a nelze mu v tomto směru nic vytknout. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Dovolává-li se stěžovatel v neposlední řadě porušení svých ústavních práv podle čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, Nejvyšší správní soud musí poukázat na to, že se stěžovateli dostalo účinné pomoci v řízení před Krajským soudem

v Ostravě, když mu byl ustanoven zástupce (usnesením ze dne 3. 3. 2009, č. j. 38 Cad 40/2008 - 15). Čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod stěžovateli negarantuje úspěch ve věci, ale pouze přístup k soudu, který stěžovatel konzumoval žalobou ze dne 11. 12. 2008, a o níž bylo správně rozhodnuto rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2010, č. j. 38 Cad 40/2008 - 64. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížnost je nedůvodná a jako takovou ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2010, č. j. 38 Cad 40/2008 - 64, rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s.).

Protože stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 3. 2009, č. j. 38 Cad 40/2008 - 15, ustanoven zástupce, Mgr. František Drlík, Nejvyšší správní soud mu podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. přiznal odměnu za zastupování za dva úkony právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. c), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů - porada s klientem po podání kasační stížnosti, doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 9. 2010. Tato odměna je podle ustanovení § 9 odst. 2 cit. vyhlášky ve spojení s ustanovením § 7 cit. vyhlášky stanovena ve výši 500 Kč za jeden úkon právní služby. Dále Nejvyšší správní soud přiznal na náhradě hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu 600 Kč paušální náhrady hotových výdajů (jeden úkon právní služby po 300 Kč). Dohromady tedy přiznal částku 1600 Kč jako odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. Tuto částku bylo dále nutné navýšit o 320 Kč, protože ustanovený zástupce je plátcem DPH. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí, že ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) cit. vyhlášky z důvodu převzetí věci, neboť o odměně za tento úkon právní služby bylo rozhodnuto v rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2010, č. j. 38 Cad 40/2008 - 64.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2011

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu